

PO TAURAGNŲ DANGUM

Tauragnų krašto bendruomenės laikraštis

2013 rugsėjis Nr.53

Rugsėjo 1-osios šventė Tauragnų pradinėje mokykloje ir darželyje

*Besparnis būtų gyvenimas
Tuščias, niūrus, vienareikšmis,
Jeigu jo nenušviestų vaiko
šypsny,
Jei šviesus vaiko juokas
Nepaglostytų mūsų širdies
Meilė jos nepažadintų,
Nepaskatintų globai, gerumui,
kūrybai.*

*Ak, nušluostykį ašarą vaikui!
Ak, nubraukį liūdėsį,
Skausmą ir neviltį nuo jo veido!
Juk turim rankas -
Tebūna tai ištiestos, duodančios
rankos.
Juk turim gyvenimą -
Tebūna jis pratęstas kėtuose.*

Just. Marcinkevičius

*Auklėtojos, mokytojos, tėvelių ir vaikų mintis pasitinkant
naujus mokslo metus skaitykite 5 -6 puslapyje.*

IX Aukštaitijos bendruomenių sąskrydis Tauragnuose

Kalbėjosi ir dalyvių mintis užrašė **Bronė Juknevičienė**

Kokie pirmi Jūsų bendruomenės įspūdžiai atvykus į sąskrydį Tauragnuose?

Kuo išskirtinė Jūsų bendruomenė?

Ko tikėtės iš šio sąskrydžio?

Kuktiškių moterų klubas „Kuksa“.

Moterys pasakojo, kad klubui priklauso 10 narių ir dar du vyrai, kaip sakė moterys, „prijaučiantys“. Iš tiesų, tai jie klubo narių antrosios pusės, reikalui esant padeda „vyriškuose darbuose“ ir dviese atstoja visas dešimt moterų. Kartu atvyko seniūnė Gražina Bivainienė, kultūros centro administratorė Laimutė Kleinienė ir vienas žvejys. Kai kurios klubo narės čia atvyko kaip į savo kraštą, nes Tauragnuose lankė mokyklą. Viskas sava, pažįstami visi takeliai. Sąskrydžiui parinkta labai gera vieta, skamba gera muzika, todėl miela čia būti. Labai patiko atidarymas ir abu vedantieji – Mokas ir Mokienė, jie abu puikiai atspindi aukštaitišką dvasią.

Klubas gyvuoja dar tik metus, o jo išskirtinumas – menas + gera nuotaika + draugiškumas.

O iš sąskrydžio visi tikisi gerų emocijų, idėjų, gerai praleisti laiką ir pasimokyti, jei Gerumo paukštė kada atkeliautų į Kuktiškes.

Klykių kaimo bendruomenė.

Atvažiavo 14 bendruomenės narių. Sako, kad jiems nedrašu, nes pirmą kartą dalyvauja sąskrydyje: „lauksim, kuo čia baigsis“. Mūsų kaimynai sako, kad jų bendruomenė energinga, „patys esam veiklūs, patys bandom sau kelti tonusą. Kad ir mums būtų gera, linksma, įdomu, ir kitiems, kad norėtų atvažiuoti į Klykius“. Paramos iš šono jie dar gauna nedaug, todėl privalo patys suktis. Ir sukasi. Labiausiai Tauragnuose jie tikisi įgauti patirties, nes sąskrydyje dalyvauja pirmą kartą, nori susirasti draugų tarp bendruomenių ir toliau draugauti, gerai praleisti laiką. Nors, priduria, „mes patys esam linksmi ir kitus užkrečiam linksmumu“.

Viešintų bendruomenė, Anykščių rajonas.

Pirmi įspūdžiai labai geri, svarbu, kad oras pasitaisė, o dar aplink labai gražios moterys ir mergaitės! (taip sakė bendruomenės vyrai). Atsivežė du žvejus, mato, kad kaimynystėj didelis puodas (kuriame Povilas Gimbutis virs žuvienę, pastaba autorės), tai tikisi pirmi paragauti žuvienės. Viešintose irgi yra didelis ežeras, o Tauragnuose jau ne vienas bendruomenės narys yra buvęs, nes atvažiuodavo į kultūros namus vaidinti.

Svečiai džiaugiasi, kad jie turi ir bendruomenę, ir moterų klubą. Viešintose yra puikūs kultūros namai, labai geri santykiai su seniūnija. O bendruomenės veikla – kaip visur – vakaronės, išvykos, susitikimai. Bendruomenė džiaugiasi labai veiklia kultūros namų direktore.

Iš sąskrydžio tikisi prizo už geriausią palapinę. „Mes, broliai lietuviai, susivežėm viską, ką turim. Mūsų ūkininkai dosnūs, atsivežėm nematyto didumo sūrį, reto skanumo skilandį ir alaus“.

Kūrybinė amatų grupė „Dusetėlė nuo Sartų“.

Svečius pasitiko Mokas ir Mokienė

Dusetiškėms moterims labai malonu, nes į Tauragnus atvažiuoja jau ne pirmą kartą, puikiai sutaria, jaučia širdies ir sielų bendrumą su tauragniškais.

Bendruomenės išskirtinumas – tradicijų puoselėjimas. Taip parašyta ir grupės lankstinuke. Dar moterys yra ir bendravimo mėgėjos. Jauniausiai bendruomenės narei 30 metų, o vyriausiai – 90, bet amžiaus skirtumas netrukdo kartu dalyvauti grupės veikloje. Ir trečias bruožas – kūrybiškumas. Juk ne veltui ir bendruomenė vadinasi *kūrybinė* amatų grupė. Bendruomenės narės ir vaidina, ir knygas, straipsnius rašo, parodas rengia. Buvo ir Kuktiškėse, ir Vaikutėnuose, sako, kad visur taip gerai priima, tai kaip nevažiuosi.

O čia tikisi patirties pasisemti, save parodyti ir į kitus pasižiūrėt.

Šlyninkos bendruomenė „Šlyninkos vandens malūnas“.

Bendruomenės nariai labai žavėjosi sąskrydžio vieta, sakė, kad gal mes patys nežinom, kokią puikią erdvę turim renginiams. Jiems buvo malonu, kad į sąskrydį atvyko meras su „subtiliu humoro jausmu“. Gražu, kad Tarmių metais vedantieji taip puikiai kalbėjo tarmiškai, kad nesigėdija savo tarmės. Ir dar gražu, kad visi smagiai nusiteikę. Antazavės bendruomenės (jos buvo įsikūrę po vienu stogu) nariai labai džiaugėsi, kad galėjo atvykti į Tauragnus, juos

sužavėjo sąskrydžio šeimininkų draugiškumas.

Šlyninkos bendruomenė išsisikiria tuo, kad vienintelė turi malūną. Ji aktyviai dalyvauja rengiant projektus, netinginiauja.

Iš sąskrydžio tikisi geros nuotaikos, tolimesnio bendradarbiavimo, norėtų, kad ryšiai tarp bendruomenių nenutrūktų. Viskas priklauso nuo pačių bendruomenių, jei žmonės aktyvūs, jie susiras veiklos.

Merą Alvydą Katiną ir kitus svečius lydėjo gera nuotaika

Tauragniškiei pristato savo kiemelį

Vyžuonų bendruomenė „Vyžuona“ ir Sprakšių kaimo bendruomenė.

Šių bendruomenių nariai irgi pirmiausia atkreipė dėmesį į sąskrydžiui parinktą vietą, jiems ji atrodė labai tinkanti šventei.

Bendruomenės išskirtinis bruožas – draugiškumas ir darna. Kiekvienais metais ji įgyvendina kokį nors projektą. Paskutinis – treniruoklių salės įrengimas. Populiarūs sveikatingumo projektai, per Jonines visada vyksta labai visų laukiama ir mėgiama sporto šventė. Svečiai iš Vyžuonų ypač pabrėžė, kad jų bendruomenės nariai nebijo savanoriško darbo visų labui.

Ko tikisi ši bendruomenė? Jei jau pas juos taip mėgstama sportinė veikla, tai, žinoma, kad iš savo sportininkų jie tikisi laurų. Dar jie nori pažiūrėti, kuo gyvena kitos bendruomenės, taip pat ir save parodyti. O paukštės jie dar nenori. Štai baigs stadioną – tada prašom, tikrai galės visus kvieisti pas save.

Leliūnų bendruomenė, Utenos r.

Atvykusiems iš Leliūnų Tauragnuose pasirodė labai šilta – ne oro prasme, bet bendruomeniškumo. Į sąskrydį viską atsivežė pačių pagamintą. Tiesa, tik palapinė kinietiška ir saldinių dar patys negamina. Leliūnų bendruomenė – patirties ir jaunystės derinys. Kad bendruomenė būtų veikli, reikia ir jaunimo. Leliūniškiai pamėgo gegužines. Jei anksčiau susirinkdavo daugiau „senimo“, tai su kiekviena gegužine vis daugiau jaunimo pasirodo.

Sąskrydyje Leliūnų bendruomenė tikisi geriau susipažinti su ... Leliūnų bendruomene iš Anykščių rajono. Iš viso Lietuvoje yra 4 vietovės, turinčios Leliūnų pavadinimą, suskaičiavo svečiai. Jie jau turi minčių bendram renginiui. O čia, šiame sąskrydyje, jie labai džiaugiasi Tauragnais ir tauragniškieis. Matyti, kad šventė bus puiki. Ateityje reikėtų ne vienos dienos sąskrydžio, o dviejų, su nakvyne.

Diskutuotinas tik vienas klausimas, tai visų bendras– informuoti visas bendruomenes apie sąskrydį. Po sąskrydžio keletas sakė, kad per vėlai gavo informaciją, todėl neatvyko. Juk yra ir naujų bendruomenių, bet jų nematome, gal ne visus pasiekia informacija.“

Pačkėnų kaimo bendruomenė tik pradėjau kalbinti, o jie pasakė kelis sakinius ir dingo. Pasirodo, televizija prie seniūnijos filmuoja. Spėjo pasakyti, kad atvažiavo septyniese, o galėjo būti 77.

Penktadienis, daug bendruomenės narių dirba, negalėjo atvykti. Nebent laikas būtų vėlesnis.

Ir dar mano pačios linksmas pastebėjimas. Negaliu neparašyti apie mankštą. Ypatingai linksmas, uždegantis reginys ir renginys. Tauragniškiai gyvai komentavo kiekvieną pratimą. Praėjus 10 minučių kalbos aptilo. Buvo ištariamas koks sakinytis tik ypatingu atveju. Gražinos Kunickienės nesužavėjo pratimai kojoms, sakė, kad visą rytą mankštinosi su rąstais. Žaimantui Musteikiui gi jie pasirodė visai lengvi – reikia taip aukštai pakelti kojas, kaip einant per dilges. Audronei Vadišienei buvo smagu ir naudinga, nes darbe tenka sėdėti 8 ar net 10 valandų. O Janei Šinkūnienei mankšta buvo vienas juokas – pati visą vasarą prie Tauragno mankštinosi ir kitus kvietė. Jos siūlomi pratimai kur kas sunkesni!

Mankštinamės!

Savo šypsena „įaudėm“ į kilimą.

Po kelių dienų, kai šąskrydis jau buvo aptartas savo bendruomenėse, kai mintys jau susigulėjo, paprasčiau bendruomenių įvertinti renginį. Pirmi išpūdziai buvo puikūs, bet norėjosi ne tik pagyrimų.

Taigi mintys po savaitės.

Kęstutis Udras, Leliūnų bendruomenės pirmininkas: „Tauragniškiai bendruomenės nors kiek sugrąžino į tuos laikus, kai mūsų susirinkdavo daug. Nepalyginsi su pernai vykusi šąskrydžiu Salake nei bendruomenių skaičiumi, nei organizacijos prasme.

Šiame šąskrydyje jautėsi, jog įdėta nemažai triūso ruošiantis, vedantieji užiminėjo susirinkusius, veiksmas vyko. Leliūniškiai norėjo dalyvauti, susitikti su kolegomis, tas ir atsitiko – ko daugiau reikia.

Moterų tinklinio komanda, iškovojo I-ąją vietą.

Vera Brogienė, Kūrybinės amatų draugijos „Dusetėlė nuo Sartų“ pirmininkė: „Mano baltagalvės moterys labai patenkintos, buvo labai smagu pabendrauti, pažiūrėti, kaip kiti pasirengę šąskrydžiui, užmegzti naujų draugysčių, ir su senomis draugėmis pasimatyti. Mūsų bendruomenės sieja malonūs, neužmirštami ryšiai. Ir dar televizijoje pavyko pasirodyti! Buvom pastebėtos giminių, draugų ir kaimynų. Bendra mankšta labai patiko, turim nuotraukų, kaip linksmi mankštinamės. Išvažiuodamos nusifotografavome prie tokios draugiškos šypsenėlės Tauragnų centre, su tokiu jausmu ir išvykome namo. Dėkojame, kad gražiai priėmė, nuostabiai bendravot ir dar apdovanojot!“

Irena Juodkienė, Kuktiškių moterų klubo „Kuksa“ pirmininkė: „Mes į šąskrydį vykome turėdamos du tikslus: gerai praleisti laiką ir pasimokyti, kaip tokius renginius organizuoti. Mūsų lūkesčiai pilnai pasiteisino – ir laiką gerai praleidom, ir pasimokėm, kaip reikia suvaldyti tiek daug žmonių. Šąskrydis buvo užpildytas veikla,

niekas nenuobodžiavo – puiku. Labai gražus buvo atidarymas, labai. Ir apskritai viskas puiku. Sėkmės, naujų idėjų, neblėstančio entuziazmo Jums. O mes turėsime iš ko mokytis“.

Rita Butavičienė, Klykių bendruomenės pirmininkė: „Ačiū už gražią šventę. Viskas buvo gerai, mums patiko, pabendrauome su kitomis bendruomenėmis, parsivežėme idėjų. Mūsų bendruomenė didele patirtimi dalyvaujant tokio masto renginiuose negali pasigirti, tai buvo pirmas kartas. Važiuojame į sąskrydį visai „žali“ – jokio supratimo neturėdami, kaip ten kitos bendruomenės ruošiasi ir ką daro. Tikimės, kad dar ne kartą dalyvausim.“

Paukštė „nuskrido“ į Šlyninkų bendruomenę

Tai gardi bus Povilo žuvienė!

Vaišina Klykių bendruomenę

RUGSĖJO MĖNESIO JUBILIEJAI. SVEIKINAME!

50 metų sukanka tauragniškiui Almantui Puodžiukui;

75 metų sukaktį švenčia Stanislava Juknevičienė iš

Maleckazemio ir tauragniškę Danutę Šarkienę;

85 metai sukanka Jonui Bagdanavičiui iš Minčios;

90 metų jubiliejų švenčia tauragniškę Valeriją Danauskienę.

RUGSĖJO MINTYS

Aldona Budreikienė, darželio auklėtoja. „Rugsėjo 2-ją pasipuošusius darželinukus pasitiko baltos pėdelės, einančios į grupę. Spėliojo mažieji – kas jas paliko. Gal išdykusi vasara? Svajonės? Pasaka? Ežiukas? Vilkas? Negali būti – pėdsakai tai balti... Kiškis ar voverytė? Tikriausiai nykštukas, nes radom jo paliktą didelį saldainį su staigmena visiems...“

Po vasaros atostogų sugrįžo 6 vaikučiai. Drąsiausieji net dainelę padainavo naujiems draugams. O jų net keturi ir visi maži (2 metų 7 mėn. – 3 metų). Taigi dabar mūsų dešimt. Dar vienos guvios mažylės, vos peržengusios dvejus metukus, sulauksime nuo rugsėjo antros pusės.

Aldona Tartilienė, mokytoja. „Vėl rugsėjis. Vėl nauji mokslo metai. Šiomet mūsų net dviem daugiau. Iš viso dešimt. Visi

per vasarą paaugom – ūgiu, protu, patirtimi, norais. Visi su įspūdžiais, nuotykiiais, pasakojimais.

Rugsėjo 2-ąją susitikę nutarėme: drąsiai kibsime į žinias, kaupsime raidžių, skaičių, žodžių kraitį. Kaip mums sekasi, tikrai ir jums visiems vėliau papasakosime. Planų daug. Svarbiausia, kad yra dėl ko planuoti, kad mažieji mokiniai vis dar turi savo mokyklą, kad nori joje mokytis, kad laukė naujų mokslo metų. Labai džiaugiuosi mokinių tėveliais – klausė, kuo galėtų padėti, kaip prisidėti. Ačiū seniūnui už įkvepiančius žodžius. Gera atversti dar vieną spalvotą rudens lapą, kurti dar vienerių metų Tauragnų mokykloje istoriją.

Savo mokiniams, o ir tėveliams linkiu naujų žinių, naujų potyrių, skaitinių, suvokimų, atradimų – gyvenime jų su kaupu – tereikia noro atrasti.

Lina ir Saulius Umarai.
„Pralėkė margaspalvė vasara. Ir vėl

rugsėjis. Šis rugsėjis mūsų šeimai kitoks. Išlydėjome savo dukrele Ievutę į pirmąją klasę. Su džiaugsmu ir mažu virpuliuku rengėmės šventei. Dukra vis klausinėjo, kada gi ji bus. Pasipuošėme ir traukėme link mokyklos.

Pastatas aidėjo nuo vaikų balsų. Pasitempusi mokytoja laukė visų mūsų. Iškelėme vėliavą, taip pradėjome mokslo metus. Tada visi draugiškai ėjome į klasę. Jaukioje klasėje tilpome visi, jautėmės kaip didelė šeima. Viskas praėjo sklandžiai, smagiai. O vienas dukros užduotas klausimas mums išliks ilgam: „Mamyte, juk ir tavo pirmoji mokytoja buvo Aldutė? O kodėl ji tokia jauna, juk tu taip seniai baigė mokyklą?“ Kaip greitai bėga laikas, atrodo, tik patys varstėme mokyklos duris. Mokytoja Aldona mums išliks visada jauna, šilta, nes jos širdis visada jauna.

Sėkmės visiems vaikučiams, visur ir visada šiam nelengvam mokslo ir žinių kely. Mokytojai – sveikatos, stiprybės skubant šiuo nelengvu mokslo keliu.“

Kamilė, 3 kl. „Nekantariai laukiau, kada prasidės mokslo metai. Man patinka eiti į mokyklą, Labai patinka mokytis. Patinka visi klasės draugai. Turiu gerą mokytoją, kurią labai myliu. Įdomiai praleidau vasarą, daug keliavau. Savo išpūdžius noriu papasakoti bendraklasiams ir mokytojai.“

*„Ant rudenėjančio dangaus
 pripieškim saulės spindulių,
 kad nebeliūdintų žmogaus
 rugsėjo žingsniai,
 ir tikėkim – dienų spalvotame
 fone bus gera plaukt rudens upe...“*

Valda Žebelenė 150-ųjų sukilimo metinių minėjimas

Jau keletą savaitių vyko darbai 1863 metų sukilimo dalyvių kapeliuose Minčios girioje. Seniūnijos pagalbiniai darbininkai ir asmenys, atliekantys viešuosius darbus, šalino nuvirtusius medžius, tvarkė aplinką, ruošė vietą naujam stogastulpiui, skirtam sukilimo 150 – osioms metinėms paminėti. Stogastulpį sukūrė mūsų visų gerai pažįstamas ir gerbiamas Tauragnų krašto garbės pilietis Romualdas Šimkūnas.

Gražią rugsėjo 13-osios popietę tyliai ošė Minčios girios eglės ir pušys. Tą ramybę sutrikdė lengvųjų automobilių burzgesys. Nemažas būrys tauragniškių ir svečių atvyko paminėti 1863 metų sukilimo 150-ųjų metinių.

Renginį pradėjo Tauragnų kultūros centro moterų ansamblis, užtraukdamas 1863 metų sukilimo dainą „Eisim laukan pažiūrėti“. Tauragnų krašto bendruomenės pirmininkė Danguolė Grabauskienė pasveikino visus susirinkusius, pasidžiaugė, kad Romualdas Šimkūnas sukūrė puikų stogastulpį ir pakvietė Tauragnų parapijos kleboną, kanauninką Bronių Šlapelį jį pašventinti.

Klebonas supažindino susirinkusius su 1863 metų sukilimo istorija. Prisiminė jo vadus: Zigmantą Sierakauską, Konstantiną Kalinauską ir Antaną Mackevičių. Stebėjosi lietuvių kova prieš dvidešimteriopai gausesnį ir labai gerai ginkluotą priešą.

Klebonui pašventinus paminklą, tylos minute buvo pagerbtas žuvusiųjų atminimas. Miško ramų ošimą suplėšė karių iššautos Pagarbos salvės. Tikiu, kad susirinkusiems sudrebėjo širdys ir per nugarą nubėgo šiurpuliukai. Buvo taip graudu ir iškilminga.

Dainininkėms sudainavus dainą „Oi kareivi, kareivėli“, kalbėjo Utenos kraštotyros muziejaus muziejininkė Bronė Juknevičienė. Kadangi klebonas jau buvo pakalbėjęs apie sukilimo priežastis, eigą ir vadus, Bronė papasakojo apie tragiškus vadų likimus. Kalbėjo apie sukilimą mūsų krašte. Sakė, kad sukilime dalyvavo išsilavinę dvarininkai. Jie vedė prastai ginkluotus valstiečius į mūšius. Ypač pasižymėjo Spitrenų dvarininkai – keturi broliai Maleckiai. Du buvo karininkai, trečias – studentas, o jaunėlis – gimnazistas. Sukilimo vadai buvo suimti ir pakarti ar sušaudyti. Dalyviai ištremti į atokias Rusijos gubernijas. Buvo uždraustas lietuviškas raštas, uždarytos mokyklos, kai kurios bažnyčios paverstos cerkvėmis. Liūdnos sukilimo pasekmės.

Apie sukilimą kalbėjo ir Rimantas Klimas. Jis pasidžiaugė, kad kažkada poetas Petras Panavas per labai trumpą laiką sukūrė eilėraščių „Minčioje šviną lieja“. Ponas Rimantas paprašė Vygantą Varnecką, sukūrusį nemažai dainų, kad sukurtų melodiją ir šiam eilėraščiui. Kadangi melodijos autorius nedalyvavo šiame minėjime, tai Rimantas vienas savo sodriu balsu užtraukė: „Minčioje šviną lieja...“ Klausėsi susirinkusieji, klausėsi ir giria. Rimantas Klimas atsivežė nedidelę parodelę, kurią gražiai išdėliojo ant samanų prie kapinių šlaito. Pamatėme nuotraukas iš anksčiau vykusių 1863 metų sukilimo Minčioje metinių paminėjimo. Taip pat galėjome apžiūrėti lenkų dailininko Arturo Grottgerio paveikslų nuotraukas iš ciklo „Lituania“. Šis dailininkas po sukilimo nupiešė du paveikslų ciklus: „Polonia“ ir „Lituania“. Šie paveikslai buvo saugomi Krokuvos

nacionaliniame muziejuje ir Lietuvoje niekada nebuvo rodyti. Tik šiemet, minint sukilimo 150 – asias metines, jie buvo atvežti į Lietuvą. Jau nemažai muziejų lankytojų galėjo juos apžiūrėti.

Tauragnų seniūnas Alvydas Danauskas susirinkusiems pristatė stogastulpio autorių Romualdą Šimkūną, kuriam įteikė padėką už puikų kūrinį. Autoriui buvo uždėtas ažuolo lapų vainikas ir palinkėta stiprybės. Romualdas Šimkūnas sakė turėjęs sumanymą pastatyti paminklą pokario aukoms, nes nemažai jo pažįstamų žuvo, bet... negali statyti paminklo miške, kur panorėjęs. Gerai, kad artimai bendraujama su seniūnu. Tam užsiminus, kad reikėtų stogastulpio ant sukilėlių kapelių Minčios girioje, ėmėsi įgyvendinti sumanymą. Nuo šiol Rūpintojėlis saugos žuvusiųjų už Lietuvos laisvę kapelius.

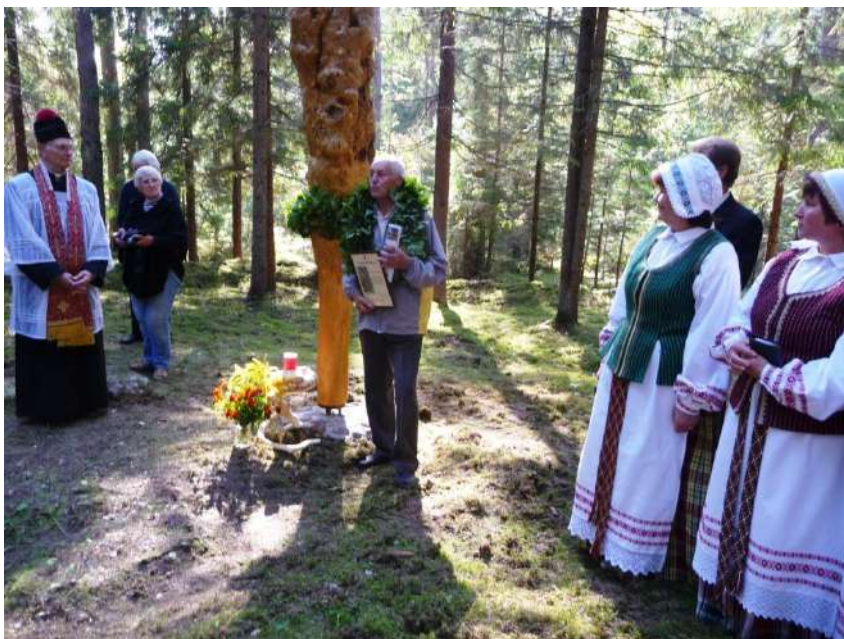
Susirinkusiems keletą žodžių tarė Utenos savivaldybės tarybos narys Osvaldas Katinas, jis pasidžiaugė, kad Tauragnų krašte saugomas sukilėlių atminimas. Moterų ansamblis pritariant daugumai susirinkusių uždainavo „Oi neverk, motušėle“. Iki medžių viršūnių kilo daina, ragindama mylėti laisvę ir Lietuvą. Paskui renginio dalyviai ir svečiai nusifotografavo prie naujojo stogastulpio.

Pasibaigus šventei, visi patraukėme prie aikštelėje stovinčio Šaulių kuopos automobilio, kur skaniai kvepėjo košė ir garavo arbata. Pasivažišime, pabendrauvome tarpusavyje ir, pasidalinę įspūdžiais, grįžome namo.

Šventė baigėsi, bet Tauragnų krašto muziejuje dar galima pamatyti nuotraukų parodą iš 1863 metų tremties vietos Čiornaja Padinoje. Nuotraukų autorė – uteniškė Rasa Sliesoriūnienė. Jos proprosenelis Gaidamavičius iš Ašmenos buvo ištremtas su penkiais sūnumis.

Seniūnijoje taip pat galima aplankyti fotografijų parodą, kuriose įamžintos 1863 m. sukilimo vietos Panevėžio, Kėdainių ir Utenos rajone. Fotografijų autoriai – Laimutė Čepukienė, Alvydas Danauskas ir Inga Motiejūnienė.

Ši paroda ir renginys – bendruomenės ir seniūnijos projektas „1863-ųjų metų sukilimui – 150 metų“, kurį dalinai finansavo Lietuvos kultūros rėmimo fondas.

Kalba Romualdas Šimkūnas

Rugsėjo 13 dieną
tauragniškių
delegacija –
muziejininkė Gražina
Grašienė, mokytoja
Aldona Tartilienė ir du
jos mokinukai – Jonė
Šimkūnaitė ir Matas
Paukštė vyko į Vilnių,
kur buvo atidengtas
paminklinis akmuo
mūsų kraštietei dr.
Eugenijai Šimkūnaitei.
Mintimis apie renginį
dalinasi **Gražina
Grašienė**

Atminimo ženklas Eugenijai Šimkūnaitei

„Saule motule,
dangum eidama,
neaplenk žemės mūsų“ –
tokie žodžiai iškalti ant
paminklinio akmens,
skirto mūsų kraštietei
habil. dr. Eugenijai
Šimkūnaitei atminti.
Diena atidengimo
iškilmėms pasirinkta
neatsitiktinai: rugsėjo 13
d. – Eugenijos vardadienis,
o ir laikas – 13 val.
– raganiškas, juk Šimkū-
naitė buvo tituluojama
geraja, paskutine
Lietuvos ragana.

Dar gerokai prieš
13 valandą skverelyje
Erfurto gatvėje priešais
namą, kuriame gyveno
E. Šimkūnaitė, jau
būriavosi žmonės. Jie,
gerdami čia pat verdamą
„Gripolio“ arbatą (UAB
„Acorus Caliamus“),
žvalgydamiesi po Šven-
čionių vaistažolių fabri-
ko, Jadvygos Balvočiū-
tės žolynų standus, kai
ką įsigydami, pasikal-
bėdami, klausėsi įrašų su

E. Šimkūnaitės pamokymais, patarimais.

Birutė Karnickienė (E. Šimkūnaitės labdaros ir paramos fondo pirmininkė) padėjo visiems, susirinkusiems į šį renginį, pasidžiaugė, kad ilgai brandinta, puoselėta mintis apie E. Šimkūnaitės atminimo įamžinimą Vilniaus Lazdynų mikrorajone jau įgavo konkretų pavidalą. Renginį vedusi etnologė Gražina Kadzytė pakvietė jaunosios kartos farmacininkus Dovilę Mandeikienę ir Eimantą Pocevičių „atrišti vaistažolių maišelį“ (taip simboliškai atrodė uždengtas paminklinis akmuo). 11 tonų sveriančiame akmenyje stilizuotus augalus ir E. Šimkūnaitės žodžius – maldą į Saulę – iškalė skulptorius Jonas Gencevičius.

Mintimis apie malonius, bet nelengvus darbus, kuriuos teko nuveikti iki šios dienos, apie ateities planus dalijosi E. Šimkūnaitės labdaros ir paramos fondo prezidentas Romas Pakalnis, seimo narys Algis Strielčiūnas, Lazdynų seniūnė Daiva Mikulskienė, premjero patarėjas sveikatai Antanas Vinkus, Sveikos gyvensenos ir natūralios medicinos rūmų pirmininkas Algimantas Kirkutis. Po to Lazdynų kalvomis nuvilnijo dainininko Danieliaus Sadausko atliekamos dainos. Ypatingo susižavėjimo ir gausių aplodismentų sulaukė jaunieji tauragniškaiai Jonė ir Matas, į renginį nuvežę tarmišką aukštaitišką žodį. Mes organizatoriams įteikėme ir molinį ąsotį su „undeniu iš Tauragnų šaltinių“, kad po visų darbų jie atsigaivintų ir jėgas atgautų.

Po oficialios paminklinio akmens atidengimo ceremonijos susirinkę buvusiam daktarės bute (dabar muziejus) dar kartą prisiminėme Jos nelengvą, bet labai prasmingą gyvenimą, paprastą, tiesmuką, geraširdišką būdą, pasidžiaugėme jau nuveiktais darbais, kuriuos reikia tęsti, nes, kaip iškilmėse sakė gydytojas Antanas Vinkus, „tauta, kuri bent po mirties prisimena ir gerbia žmones, dariusius didžiulę įtaką mūsų gyvenimams, ne tik kad neišnyks, bet ir suklestės“.

**Kartu su šventės organizatoriais ir dalyviais prie paminklinio akmens -
mažieji tauragniškaiai su mokytoja.**

2013 – ieji – Tarmių metai

Romualdas Šimkūnas

TŪRIT BABŪTĮ?

Skaičiau bulgarų satyriko Vasilio Rotevo šmaikščiai aprašytus gyvenimiškus nutikimus, žmonių bendravimo atvejus. Atminties užkaboriuose

liko jo rašinys apie bobutę, kurį tarmių metais maga papasakoti tarmiškai.

Du tūkstunčius metų rašė: babūtes plepūnes, intrigantes, skūpuolas, asispyrusias, įkyrias ir t.t. Dabar anas pavirta pavyzdynem babūtem.

Pavyzdyne babūte net negaudama pencijas pasdare gerasna, labiau sukalbama. Neserga, gripus, kosulius, gargaliavimus kriūtynej kinčia tvirtai stavėdama. Tik įsivaizduokit kaip blagai, kai babūte guli ir stana. Išaina, kad pirkia nesutvarkyta, joj dušnu, neramu gyvint.

Šialaikyne pavyzdine bobute ne tokia. Ana atsykela tuo česu, kai jūs miegat, kaupiat drūtūmų tarnybinem pareigom atlykt, šluoja, vedyna kambarius, ataneša pieną, jį pašylđa, paruošia sniedanį, atskėlusiam pasaka meilius žodžius. Bėga turgun, kur didvyriškai stovi keturiose eilėse, sugrįžus skalbia, prisiuva gūzikus...

Pavyzdyne babūte labai razumna, suprunta, kad tas, katras daug pracavoja, dažnai ir klysta. Del to jūs galit jos pražylusion galvon svaityt žaibus, graužmus ažu jos nepadarytus darbus. Kam gi kitam jūs galit taip liuosiai parodyt sava iškalbingūmų. Bendradarbiame, vaikam? Ne, tik pavyzdynei babūtei, pasruošusiai priijmt bile kakių kryptikų.

Pavyzdyne babūte – gyva žmagysta. Ana gali turēt savų trūkumų. Gali net knarkt megodama virtuvej. Gali švepluot – tokia bus juokingesna. Juokas, kaip žynam, sveikatai naudingas. Užtat niekas neskuba jai dėt dirbtinius duntis.

Pavyzdyne babūte turi ir sava teises: ana ir tik ana, būdama abejinga madom, baigia sudevėt pasanusias drapanas. Takios babūtes niekas neveda teatran ar kynan. Tynai ana ašaroja arba miega. Svarbu iš jos neraikia atimt praktiškų ir pigių pasilinksminimų, kaip nemokamų susrinkymų namų valdybaj, kur aina visi tie, katrie netūri babūčių.

Atviroj ūturkaj labai jau patogi, rami sukalbama, darbšti pavyzdine babūte. Tikras šeimas lobis.

Lina Umarienė, pašto viršininkė

Atgyveno mūsų pašto dėžutės...

Šiandien Tauragnų miestelyje turime 300 žmonių, kurie prenumeruoja spaudą. Laiškus gauna visi be išimties, bent jau vieną sykį per mėnesį, tiek miestelio, tiek kaimo gyventojai. Jus aptarnaujančias laiškininkes taip pat turime dvi: Janė Šinkūnienė ir Irena Kraujalienė.

Bet, mielieji mūsų pašto klientai, jūs turbūt net nesusimąstote, kiek jus aptarnaujančioms laiškininkėms sukeliat sunkumų su savo netvarkingomis pašto dėžutėmis. Dėžutės, esančios pakelėse – sovietmečio palikimas ir tikrai nepuošia mūsų miestelio. Jų atramos nebelaiko – susidėvėjusios, jau šimtus kartų aš pati taisiau su laiškininkių pagalba. Dėžutės paštui nebeprisklauso, jos yra kiekvieno žmogaus nuosavybė ir paštas jų neberemontuoja, netgi nėra už tai atsakingo žmogaus. Už jūsų užprenumeruotą laikraštėlį ir visą pašto korespondenciją esame atsakingos mes – trys Tauragnų pašto darbuotojos. Ir taip kiekvieną dieną į sulūžusią dėželę be užrakto dedame pašto korespondenciją, kuriai lietus, sniegas, ilgapirščiai – tikrai ne draugai. Dėžučių turime pačių įvairiausių: pieno bidonėlis, elektros skydinė, vamzdžių, sakvojažų, kibirų, traktoriaus įrankių dėžučių, pieno separatorių ir kitų buities rakandų. Žodžiu, esate išmoningi... Yra ir tokių, kurie dėžučių neturi visai. Mielieji, susimąstykite. Sulaukiame skambučių ar apsilankymų su priekaištais dėl nepristatytos korespondencijos, tad būkite visi supratingesni ir nesudarykite sunkumų jus aptarnaujančioms laiškininkėms. Įsigykite kas galite dėžutes su užraktais ir pasikabinkite prie savo namų įvažiavimų. Tie, kurie jau turite dėžutes, nusikelkite nuo palangių ir namų durų ir pakabinkite prie įvažiavimų į sodybas. Gana lodyti visus šunis, o žiemą yra kiemų, kur neįmanoma pribristi iki jūsų dėžučių, esančių prie miegamojo palangės.

Argi mes neišradingi?

Dėžučių yra pirkti kiekviename prekybos centre Utenoje ir Tauragnų pašte. Jų kaina

nuo 24,00 iki 42,00 litų. Šį mėnesį Tauragnų pašte taikoma nuolaida nuo 5 iki 10 litų, priklausomai nuo dėžutės dydžio. Tarkitės su kaimynu, pirkite dėžutę kartu, ir jūsų lauktas laikraštėlis bus pristatytas prie įvažiavimo į sodybą.

Noriu padėkoti mokytojui Leonui Marčiulionui, kuris bendrą dėžutę, esančią prie jų namo, nudažė.

Tas dėžutės, kurių atramos nelaiko – naikinsime, nes tikrai nepuošia mūsų miestelio. Nuo namų bus nuimtos bendrosios sublokuotos dėžutės ir pastatytos šalia kelio. Su mūsų seniūno pagalba bandysime atrestauruoti keletą senųjų dėželių. Ir dar vienas prašymas: prisiriškite savo keturkojus draugus, nes mūsų laiškinkės jau ne vieną sykį yra skaudžiai nuo jų nukentėjusios.

Taigi laukiame permainų, kad eidami miesteliu (o ir kaimuose) džiaugtumėmės tvarkingomis pašto dėžutėmis. Šioje nuotraukoje – taip pat pašto „dėžutė“...

Senolių pastebėjimai

- *Saulėtas su griautiniais rugsėjis pranašauja daug sniego žiemą.
- *Rugsėį krintančios žvaigždės buria artėjančias rudens liūtis.
- *Jei šermukšnis pilnas uogų, o ant lazdynų – daug riešutų, ruduo bus šlapias, žiema šalta.
- *Jei gervės išskrenda iki Mykolių (29 d.), šv. Kalėdos bus šiltos.
- *Jei kirminai graužia obuolius, bus gili žiema.

KVIEČIAME

Rugsėjo 26 dieną (ketvirtadienį) 15 val. kviečiame į renginį Bendruomenės namuose (ambulatorijos pastate), skirtą Pasaulinei širdies dienai paminėti.

Utenos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro darbuotojos ne tik duos daug naudingų patarimų, bet norintiems pamatuos kraujospūdį, nustatys Kūno masės indeksą ir kt.

Po susitikimo visi norintys galės išbandyti šiaurietišką ėjimą. Apranga sportinė, lazdu atsiveš biuro darbuotojos, 8 poras lazdu įsigijome ir mes, taip pat tie, kurie turite, ateikite su savo lazdomis. Būkime aktyvūs, rūpinkimės savo sveikata.

Spalio 5 dieną (šeštadienį) 18 val. Kultūros centre vyks ataskaitinis Bendruomenės susirinkimas. Kviečiami visi bendruomenės nariai, rėmėjai ir šiaip „prijaučiantys“. Kalbėsime apie nuveiktus ir dar nepadarytus darbus, apdovanosime Tarmių metams skirto konkurso nugalėtojus ir dalyvius, taip pat Sportiškiausią šeimą, Metų Sportininką ir Metų Sveikuolį. Sveikinsime mokytojus. Koncertuos tauragniškių kapela ir bus visokių kitokių įdomybių. Sekite skelbimus.

Mūsų skaitytojos **Aldonos Driukienės** atsiųsta nuotrauka. Ar esate dar kur nors matę tokį pomidorų derlių? Kaip pavyko išauginti – teiraukitės pačios šeiminkės. Gal išduos paslaptį.

A+TA *Seniūnijoje rugpjūčio mėn. mirė*
BRONĖ KOVARSKIENĖ,
78 metų, Tautiškių kaimas;
VERONIKA
TILVYTIENĖ, 94 metų,
Pilkenių kaimas;
ŽILVINAS ČEPUKAS, 21
metų, Tauragnų kaimas;
Užjaučiame artimuosius.

Nuotraukos Dainiaus Atkočiūno,
 Aldonos Budreikienės, Gražinos
 Grašienės, Aldonos Tartilienės,
 Žymanto Trimonio, Linos
 Umarienės;

Redagavo ir maketavo
 Danguolė Grabauskienė;
Spausdino Utenos spaustuvė